

QORTI KRIMINALI

**ONOR. IMHALLEF
LAWRENCE QUINTANO**

Seduta tas-27 ta' Novembru, 2012

Numru 1/2005

**Ir-Repubblika ta' Malta
Vs
Omissis
Darren Charles Desira**

Il-Qorti,

Rat l-Att tal-Akkuża numru 1 tas-sena 2005 kontra l-akkużat Darren Charles Desira, detentur tal-karta tal-identita' 15017A li bih huwa ġie akkużat talli:

1. Wara li l-Avukat Ġenerali ppremetta fl-Ewwel Kap illi għall-ħabta ta' Frar tas-sena elfejn u wiehed, il-Pulizija Maltija kisbet tagħrif li ċertu Joseph Sacco u Darren Desira kienu qegħdin imexxu l-medicina perikoluża kokajina. Minn indaġini estensivi li l-Pulizija għamlet fuq firxa ta' xhur sħaħ, ġie stabilit li Joseph Sacco kien miftiehem ma' persuni oħrajn, fosthom John Sultana u Joseph Borg, li allura kienu jaħdmu bħala xufier u steward mas-Sea-Malta rispettivament, sabiex idaħħal kwantita' kbira ta' kokajina f'Malta.

Fil-bidu tat-twelid ta' dan il-ftehim, kien hemm involut ukoll Darren Desira li kienet il-persuna li laqqgħet flimkien għal dan l-iskop Joseph Borg u John Sultana. L-ewwel attentat sabiex tigi importata f'Malta d-droga kien għall-ħabta tal-bidu ta' Gunju tas-sena 2001, pero` l-attentat ma ġiex realizzat għal bosta raġuni.

Sussegwentement, ġie miftiehem bejniethom attentat ieħor. Kien Joseph Sacco li għadda l-flus lil Darren Desira sabiex dana jieħu ħsieb idahhal id-droga f'Malta minn Sqallija. Darren Desira kien telaq minn Malta lejn l-Inghilterra fis-sitta ta' Dicembru, 2001, u kellu jirritorna lura fid-disgħa ta' Dicembru tal-istess sena. Waqt li kien l-Inghilterra huwa kien mar l-Olanda wkoll. Fl-istess perjodu kien imsiefer fl-istess pajjizi John Sultana, it-tnejn bil-ghan li tinxtara d-droga u tiddahhal f'Malta bil-bahar. Din l-operazzjoni kollha kienet iffinanzjata minn Ġużeppi Sacco, b'mod li ta' din il-bicca xogħol kollha John Sultana kellu jircievi tmint elef Lira Maltija bħala kumpens, mentri s-sehem ta' Joseph Borg bħala kumpens kellu jkun ta' madwar elf u ħames mitt Lira Maltija.

Pero`, ad insaputa ta' kull wiehed minnhom, il-Pulizija Maltija kienet ilha tissorvelja l-agir u l-movimenti tagħhom, tintercetta konversazzjonijiet telefonici u tigbed videos. Kien għalhekk li l-istess Pulizija irnexxielha tisfratta din l-assocjazzjoni b'mod li ma tigix realizzata u thalli l-frott tagħha, u anke peress li l-Pulizija saret taf bi pjan imminenti li tiddahhal id-droga f'Malta.

Illi b'ghemilhom, l-imsemmija omissis u Darren Charles Desira saru ħatja talli assoċjaw ruhhom ma' persuni oħra f'Malta u ma' persuni oħra barra minn Malta sabiex jimportaw, ibigħu jew jittraffikaw medicina u droga oħra f'Malta bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, jew ippromwovew, ikkostitwixxew, organizzaw jew iffinanzjaw din l-assocjazzjoni.

Għaldaqstant, l-Avukat Generali fl-isem fuq imsemmi akkuża lill-imsemmija omissis u Darren Charles Desira ħatja talli assoċjaw ruhhom ma' persuni oħra f'Malta u ma'

persuni ohra barra minn Malta sabiex jimportaw, ibigħu jew jittraffikaw medicina u droga ohra f'Malta bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, jew ippromwovew, ikkostitwixxew, organizzaw jew iffinanzjaw din l-assocjazzjoni.

Talab sabiex jitmexxa kontra l-akkuzati skont il-ligi, u illi kull wiehed minnhom jigi kkundannat għal piena ta' prigunerija għal ghomru u multa ta' mhux inqas minn elf lira Maltija (LM1000) izda mhux izjed minn hamsin elf lira Maltija (LM 50,000) u l-konfiska favur il-Gvern tal-oggetti kollha li dwarhom sar ir-reat u l-konfiska favur il-Gvern ta' kull flejjes jew proprjeta` mobbli u immobbli oħra tal-persuna hekk misjuba hatja, skond dak li hemm u jintqal fl-artikoli 9, 10(1), 12, 14(1)(5), 15A, 20, 22(1)(a)(f)(1A)(1B)(2)(a)(i)(3A)(c)(d), 22(f) u 26 tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap. 101) u fl-artikoli 20, 22, 30, 23 u 533 tal-Kodici Kriminali jew għal kull piena ohra li skond il-ligi tista` tinghata skond kif jiġu iddikjarati ħatja l-akkuzati.

2. Wara li l-Avukat Generali ppremetta fit-Tieni Kap illi nhar l-erbatax ta' Dicembru tal-imsemmija sena 2001, f'xi hin wara l-għaxra ta' filghodu, dahal il-port ta' Malta il-vapur "Zebbug" tas-Sea Malta. Fuqu kien hemm John Sultana li kien qieghed igorr żewġ pakketti differenti kontenenti ċirka żewg kilos kokajina. Huwa kien ipprokura din il-kokajina għall-habta tal-ħdax ta' Dicembru ta' dik is-sena ġewwa Reggio, l-Italja, minghand persuna ta' nazzjonalita` Taljana injota u li kienet giet in kuntatt mieghu bis-sahha u bl-interventi ta' Guzeppi Sacco u Darren Charles Desira. Fuq l-imsemmi vapur, John Sultana kien qieghed jakkumpanja truck tieghu tad-ditta "Volvo" bin-numru JSP-663. Kif trakka l-imsemmi vapur, Joseph Borg tela' fuqu jiltaqa` ma' John Sultana u minghandu ha l-konsenja taz-żewg kilo kokajina sabiex jipprocedi halli jghaddiha lil Darren Desira u Guzeppi Sacco fl-inhawi ta' Manoel Island, fejn hemmhekk kienu qeghdin jistennew l-ahhar tnejn imsemmija fil-Mercedes bajda numru LAB-242 ta' Darren Desira.

Izda kif Joseph Borg kien fi triqtu lejn Darren Desira u Guzeppi Sacco, huwa gie intercettat u mwaqqaf mill-Pulizija hekk kif kien dlonk wasal fil-vicinanze ta' Spencer Hill, Marsa, riekeb gewwa vettura Skoda. Ghalhekk, ghalkemm il-kokajina hawnhekk kienet fil-fatt giet impurtata f'Malta, b'danakollu hija ma lehqitx waslet ghad-destinazzjoni finali taghha f'idejn Guzeppi Sacco u Darren Desira, frott il-hidma u l-investigazzjoni estensiva u intensiva tal-Pulizija Maltija.

Is-sustanza kokajina hija ikkontrollata bil-ligi taht l-Ewwel Skeda Taqsima I tal-Ordinanza Dwar il-Medicini Perikoluza, Kapitolu 101 tal-Ligijiet ta' Malta, u ebda wiehed minn Guzeppi Sacco u Darren Charles Desira ma kellu ebda awtorizzazzjoni u permess bl-imsemmija ligi sabiex ikun fil-pussess tal-imsemmija sustanza.

Illi b'ghemilhom l-imsemmija omissis u Darren Charles Desira saru hatja talli importaw, giegħlu li tigi importata jew ghamlu xi haga sabiex tista` tigi importata medicina perikoluza (kokajina) f'Malta bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluza (Kap. 101) u cioe` meta ma kellhomx licenzja jew awtorizzazzjoni mahruġa taht l-imsemmija Ordinanza li tawtorizza l-importazzjoni ta' dak l-oggett.

Ghaldaqstant, l-Avukat Generali fl-isem fuq imsemmi akkuza lil kull wiehed minn omissis u Darren Charles Desira, hatja talli importaw, giegħlu li tigi importata jew ghamlu xi haga sabiex tista` tigi importata medicina perikoluza (kokajina) f'Malta bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluza (Kap. 101) u cioe` meta ma kellhomx licenzja jew awtorizzazzjoni mahruġa taht l-imsemmija Ordinanza li tawtorizza l-importazzjoni ta' dak l-oggett.

Talab sabiex jitmexxa kontra l-akkuzati skont il-ligi, u illi kull wiehed minnhom jigi kkundannat ghal piena ta' prigunerija ghal ghomru u multa ta' mhux inqas minn elf lira Maltija (LM1000) izda mhux izjed min hamsin elf lira Maltija (LM50,000) u l-konfiska favur il-Gvern tal-oggetti kollha li dwarhom sar ir-reat u l-konfiska favur il-Gvern ta'

kull flejjes jew proprjeta` mobbli u immobbli ohra tal-persuna hekk misjuba hatja, skond dak li hemm u jintqal fl-artikoli 2(1), 5, 6(b), 9, 10(1), 12, 14(1)(5), 20, 22(1)(a)(2)(i)(ii), 22(2)(b)(i) u 26(1)(2) tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi (Kap. 101) u r-regola 9 tar-Regoli tal-1939 għall-Kontroll Intern tal-Medicini Perikoluzi (G.N. 292/39) u fl-artikoli 17(b), 20, 23 u 533 tal-Kodici Kriminali jew għal kull piena ohra li skond il-ligi tista` tinghata skond kif jigi ddikjarat hati l-akkuzat.

Rat l-atti kollha proċesswali, inklużi l-atti tal-kumpilazzjoni.

Rat id-digriet tagħha tas-26 ta' Novembru, 2012 li bih ċaħdet it-talba tad-difiż biex ikun introdotti fl-atti silitet mill-proċess tal-14 ta' Diċembru 2007 iżda laqgħet it-talba sabiex jinstemgħu kemm l-Assistant Kummissarju Neil Harrison kif ukoll is-Sur John Sultana.

Ikkonsidrat li matul il-proċeduri, skont dikjarazzjoni magħmula mill-Prosekuzzjoni, l-ewwel persuna msemmija fl-okkju ta' dan il-proċess mietet. Għalhekk il-Qorti qed tiddikjara l-proċess eżawrit vis a vis dina l-persuna.

Rat illi waqt is-seduta tas-26 ta' Novembru, l-akkuzat l-ieħor Darren Charles Desira, mistoqsi jekk huwiex ħati skont l-Att tal-Akkuza wieġeb billi stqarr li huwa kien ħati tar-reati hemm dedotti kontra tiegħu fl-Att tal-Akkuza;

Rat illi wara li l-Qorti wissiet lill-akkuzat b'mod l-aktar solenni fuq il-konsegwenzi legali ta' din it-tweġiba u tatu ftit taż-żmien biex jerga' lura minnha, kif obligata li tagħmel skont l-artikolu 453 (1) tal-Kap.9 tal-Ligijiet ta' Malta, l-akkuzat baqa' jtenni t-tweġiba li huwa kien ħati.

Tiddikjara għalhekk lil Darren Charles Desira ħati talli:

1. għall-habta ta' Frar tas-sena 2001, talli assoċja ruħu ma' persuni oħra f'Malta u ma' persuni ohra barra minn Malta sabiex jimporta, ibiegh jew jittraffika medicina u droga ohra f'Malta bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluzi, jew ippromwova,

ikkostitwixxa, organizza jew iffinanzja din l-assocjazzjoni, u dana skont l-Ewwel Kap tal-Att tal-Akkuza.

2. nhar l-erbatax ta' Dicembru tal-imsemmija sena 2001, talli importa, ġiegħel li tiġi importata jew għamel xi ħaġa sabiex tista' tiġi importata medicina perikoluza (kokajina) f'Malta bi ksur tad-disposizzjonijiet tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikoluza (Kap. 101) u cioè` meta ma kellux liċenzja jew awtorizzazzjoni maħruġa taħt l-imsemmija Ordinanza li tawtorizza l-importazzjoni ta' dak l-oggett, u dana skont it-Tieni Kap tal-Att tal-Akkuza.

Rat il-fedina penali aġġornata tal-ħati esebita mill-prosekuzzjoni fuq ordni tal-Qorti u eżaminata mid-difiża.

Qieset li l-ammissjoni saret qabel ma ġie iffurmat il-ġuri, li pero' ma tistax tissejjaħ waħda bikrija għaliex la saret mal-preżentata b'arrest tal-ħati u lanqas saret waqt il-kumpilazzjoni.

Semgħet ix-xhieda mtellgħin in konnessjoni mal-piena, jiġifieri lill-Assistent Kummissarju Neil Harrison u lill-akkużat;

Semgħet it-trattazzjoni tal-abbli Prosekutur u tal-abbli Difensur dwar il-piena.

Is-sottomissjonijiet tad-difiża fil-qosor kienu dawn:

- (1) Illi l-akkużat għamel ammissjoni bikrija;
- (2) Illi l-akkużat kellu biss 26 sena meta seħħ ir-reat u kien l-iżgħar fost numru ta' persuni li kienu involuti fit-twettiq tar-reat.
- (3) Illi huwa akkużat ta' żewġ kapi biss u mhux bħall-oħrajn li kellhom jirrispondu għal erba' kapi komuni u kap ieħor kull wieħed minħabba importazzjoni ta' sustanza pprojbita f'okkażjonijiet oħra. Għalhekk fil-każ tagħhom kien japplika l-artikolu 17(b)
- (4) Illi fil-każ tal-akkużat japplika l-artikolu 17(h) tal-Kap 9.
- (5) Illi fiż-żmien li seħħ l-akkużat ma kellux precedenti oħra bħalma kellhom it-tnejn l-oħra.

(6) Illi x-xhieda li ta John Sultana a fol 164 ma kinitx identika ma' dik li huwa ta fi proċeduri oħrajn li saru **wara** li kien ħareġ l-Att tal-Akkuża tal-lum;

(7) Illi r-rwol li kellu l-akkużat kien ta' persuna li ġiet użata minħabba li ma kellux l-esperjenza tal-persuni l-oħrajn. Huwa safa mqarraq meta kellu jitla' waħdu għall-vjaġġ minħabba skuża li, meta wieħed iħares lura, jinduna bil-makakkerija li kienet qed tintuża sabiex jinqdew bih. Li l-akkużat ma ffinanzjax ix-xiri tad-droga iżda huwa kellu rwol minimu.

(8) It-trapass taż-żmien minħabba li l-Avukat Ġenerali fl-14 ta' Jannar 2005 kien talab li ma jsirx il-ġuri minħabba li kellu bżonn ta' aktar xhieda in konnessjoni mal-każ. Għalhekk issa kienu għaddew għadd ta' snin oħra sabiex jinstema' l-ġuri.

(9) Li wieħed irid iqabbel il-pieni li kienu ngħataw Joseph Borg u John Sultana u janalizzhom biex jikkonkludi li x'piena għandha tingħata.

Min-naħa l-oħra l-Avukat Ġenerali issottometta

(1) Illi r-rwol li kellu l-akkużat kien wieħed importanti wkoll jekk ma kienx iffinanzja x-xiri tad-droga. Huwa veru li omissis kellu diversi sorsi li setgħu jfornuh iżda omissis ma kien jagħmel xejn mingħajr il-partecipazzjoni attiva tal-akkużat. Dan ippartecipa volontarjament biex idawwar lira żejda. Huwa ħa ħsieb it-twettiq tar-reat billi tella' l-flus l-Olanda. M'hemmx dubju li l-akkużat kien fil-livelli ta' fuq fl-organizzazzjoni ta' dan ir-reat.

(2) It-tixrid tad-droga jinħtieġ deterrent qawwi għalih u f'dan il-każ il-purita' kienet ta' 88%. In-numru ta' pakketti li setgħu jinħarġu mill-ammont ta' 1941.2 grammi ta' kokaina kien immens.

(3) Huwa tassew li John Sultana ma xehedx il-verita' kollha iżda dan ma jfissirx li kulma qal kien gidba. Jirriżulta li ħa l-ħlas tad-droga ġewwa l-Olanda l-akkużat waqt li Sultana imbagħad ħa ħsieb iġibha Malta.

(4) L-akkużat ma jistax jgħid li kien żgħir fl-eta' għax ta' 26 sena wieħed ikollu diġa' l-esperjenza tal-ħajja.

(5) Fil-każ tal-akkużat ma japplikax l-artikolu 29 tal-Kap 101.

(6) Għall-akkużat m'hemm ebda redeeming feature.

Fil-konsiderazzjoni tal-piena l-Qorti qieset dan li ġej:

(a) Li saret ammissjoni bikrija qabel il-formazzjoni tal-ġuri.

(b) Li fil-każ tal-lum japplika l-artikolu (17h) tal-Kap 9 u għalhekk qed tqis li l-ewwel Kap għandu jitqies bħala mezz għall-fini għat-tieni Kap.

(ċ) Li m'hemmx lok għall-applikazzjoni tal-artikolu 17(b) tal-Kap 9;

(d) Li f'dak iż-żmien l-akkużat ma kellux precedenti oħrajn.

(e) Dwar ir-rwol tal-akkużat – li kien il-fulcrum tas-sottomissjonijet tad-Difiża u tal-Prosekuzzjoni - il-Qorti mhux biss eżaminat il-proċess iżda tat każ kemm ta' dak li xehed l-Assistent Kummissarju kif wkoll ta' dak li xehed l-istess akkużat. L-ewwelnett skont il-Liġi ta' sitta u għoxrin sena m'għadex minorenni. Xi ftit tal-esperjenza jkollok. It-tieni kien ċar li l-akkużat kien jaf x'qed jagħmel u, skont ma qal kien ser idaħħal is-somma ta' Lm2000 u dan fis-sena 2001 (li llum ġgib madwar Lm2,400). It-tielet huwa veru li ntuzat makakkerija biex għamel il-vjaġġ waħdu u għalhekk min iffianzja ma jidhirx, iżda mexa pass, pass ma' kif qalulu jivvjaġġja biex ma jillandjax fl-Olanda. Ir-raba', mingħajr it-twassil tal-flus mill-akkużat biex tintara d-droga, kieku ma kienx jista' jseħħ il-pjan. Fil-fehma tal-Qorti r-rwol tal-akkużat kien wieħed importanti ħafna u bl-ebda mod m'hu ser taċċetta li kellu xi rwol passiv. Lanqas jekk ix-xhieda ta' John Sultana ma kinitx eżatt fid-darbtjen li xehed, il-verita' ma tistax titbiddel – l-akkużat kien strumentali biex twasslu l-flus; ħalli wara din id-droga ingiebet Malta minn Sultana. Inutli toqgħod tqabbel ir-rwol ta' dak u tal-ieħor – li wieħed daħal għal biċċa xogħol bħal din huwa kompliċi fir-reat sħiħ u mhux f'biċċa minnu. Jirriżulta wkoll li meta ddaħħlet id-droga l-akkużat kien fil-viċinanzi għaddej bil-karozza. Dan huwa fattur ieħor li juri li l-akkużat kellu sehem attiv ferm.

Kopja Informali ta' Sentenza

(f) f'dan il-każ ma japplikax l-artikolu 29 tal-Kap 101 għax l-akkużat m'għenx lill-Pulizija taqbad lil xi ħadd u lanqas ikkopera b'xi mod. L-applikazzjoni ta' dan l-artikolu dejjem ikollhu effett fuq il-piena.

(g) li l-ammont ta' kokaina huwa serju u l-purita' tagħha tħassbek sew.

(h) illi tqabbel kemm tqabbel il-pieni, il-Qorti fl-aħħar trid mhux biss tara l-parametri tal-Liġi, iżda wkoll , f'kull każ, x'piena għandha tingħata.

(i) Id-difiża semmiet ukoll it-trapass ta' żmien. Issemmew is-sentenzi tal-Qorti Ewropea Dwar id-Drittijiet tal-Bniedem. Din ħafna drabi tagħti kumpens żgħir għad-dewmien fil-proċeduri jew inkella tiddeċiedi li s-sejba ta' vjolazzjoni hija biżżejjed jew 'just satisfaction'. Hawn l-Avukat Ġenerali talab żmien aktar biex ikun jista' jtella' xhieda oħrajn u kellu raġun jagħmel dan għax l-Avukat Ġenerali qiegħed hemm bix jieħu ħsieb il-liġi. Dan kien ta' inkonvenjent għall-akkużat u għalhekk il-Qorti jidhrilha li għandha tagħmel temperament fil-quantum tal-multa.

Ikkonsidrat

Għalhekk din il-Qorti, wara li rat l-artikoli 2(1), 5, 6(b), 9, 10(1), 12, 14(1)(5), 15A, 20, 22(1)(a)(f)(1A)(1B)(2)(a)(i)(ii)(3A)(c)(d), 22(f), 22(2)(b)(i), 26 u 26(1)(2) tal-Ordinanza dwar il-Medicini Perikolużi (Kap. 101), u r-Regola 9 tar-Regoli tal-1939 għall-Kontroll Intern tal-Medicini Perikolużi (G.N. 292/39) u fl-artikoli 17(h), 20, 22, 23, 30 u 533 tal-Kodici Kriminali tikkundanna lill-ħati Darren Charles Desira għall-piena ta' prigunerija ta' tmintax-il sena kif ukoll multa ta' €46,800 liema multa għandha titħallas fi żmien xahrejn u jekk ma titħallasx tkun konvertita fi prigunerija skont il-Liġi.

Inoltre tikkundannah iħallas lir-Registratur tal-Qrati s-somma ta' import tal-ispejjeż peritali inkorsi f' din il-kawża u cioè' (elf mitejn u wieħed u ħamsin Ewro u sebgħa u tmenin centezmu (€1251.87) liema spejjeż peritali jekk ma jitħallsux jiġu konvertiti f'terminu ta' prigunerija skont il-Liġi.

Kopja Informali ta' Sentenza

Tordna wkoll il-konfiska favur il-Gvern ta' Malta tal-oġġetti kollha li dwarhom sar ir-reat u l-konfiska favur il-Gvern ta' Malta ta' kull flejjes jew proprjeta' mobbli w immobbli oħra tal-ħati;

Finalment, sakemm l-Avukat Ġenerali ma jindikax b'nota - li għandha tiġi preżentata fi żmien ħmistax-il-jum mil-lum - li d-droga esebita hija meħtieġa in konnessjoni ma' xi proċeduri kriminali kontra terzi persuni, tordna li d-droga kollha esebita u l-affarijiet li għandhom x'jaqsmu magħha jiġu distrutti a kura tal-Assistent Registratur u taħt is-sorveljanza diretta tad-Deputat Registratur ta' din il-Qorti, li għandu jagħmel verbal ta' tali distruzzjoni w jgibu a konjizzjoni ta' din il-Qorti b'nota appożita li kopja tagħha tiġi notifikata lill-Avukat Ġenerali u lill-ħati.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----